

Το ανδρικό πρόσωπο «πλάστηκε από τις γροθιές»

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Το κρανίο του χιμπατζή (επάνω) μάλλον δεν θα ήταν τόσο ανθεκτικό στις γροθιές όσο αυτό του αυστραλοπίθηκου *A. afarensis* (Πηγή: University of Utah)

Έχει εξελιχθεί ώστε να ελαχιστοποιούνται οι τραυματισμοί που προκύπτουν στους καβγάδες εδώ και εκατομμύρια χρόνια

Σολτ Λέικ Σίτι, Γιούτα

Ξεκαθαρίσματα λογαριασμών που συνεχίζονται εδώ και πέντε εκατομμύρια πρόσωπα ίσως άφησαν τα ίχνη τους στο ανθρώπινο πρόσωπο: Το κρανίο των ανδρών έχει εξελιχθεί να ελαχιστοποιεί τους τραυματισμούς από γροθιές, υποστηρίζουν εξελικτικοί βιολόγοι στις ΗΠΑ.

Εξέταση της δομής του κρανίου στους αυστραλοπίθηκους

Η ασυνήθιστη μελέτη εξετάζει τη δομή του κρανίου στους αυστραλοπίθηκους, μια ομάδα δίποδων πλασμάτων που έζησαν πριν από 4 με 5 εκατομμύρια χρόνια και θεωρούνται πρόγονοι του δικού μας γένους *Homo*.

Όπως αναφέρουν οι ερευνητές στην επιθεώρηση *Biological Reviews*, το πρόσωπο και οι γνάθοι αυτών των προγόνων μας ήταν ισχυρότερα στις περιοχές που είναι πιθανότερο να δεχθούν πλήγμα με γροθιά.

«Είναι οι ίδιες περιοχές του κρανίου που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες διαφορές ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες, τόσο στους αυστραλοπίθηκους όσο και στους ανθρώπους» λέει ο Ντέιβιντ Κάριερ του Πανεπιστημίου της Γιούτα στο Σολτ Λέικ Σίτι, πρώτος συγγραφέας της δημοσίευσης. «Με άλλα λόγια, τα ανδρικά πρόσωπα διαφέρουν από τα γυναικεία επειδή τα τμήματα του κρανίου που μπορεί να υποστούν κάταγμα στους τσακωμούς είναι μεγαλύτερα στους άνδρες» εξηγεί.

Ο εξελικτικός ρόλος των καβγάδων στα αρσενικά

Ο Κάριερ υποστηρίζει ότι οι συγκρούσεις μεταξύ των αρσενικών έπαιξαν μεγαλύτερο ρόλο στην εξέλιξη του ανθρώπου από ό,τι θέλουν να πιστεύουν οι συνάδελφοί του. Σε προηγούμενες έρευνές του έχει μάλιστα υποστηρίξει ότι οι συγκρούσεις ήταν σημαντικός παράγοντας στην εμφάνιση της δίποδης βάδισης και της ανατομίας του σύγχρονου χεριού.

Η τελευταία μελέτη του, λέει, μπορεί να θεωρηθεί ως εναλλακτική πρόταση στην παλιά θεωρία που θέλει τα ισχυρά πρόσωπα των προγόνων μας να εξελίχθηκαν λόγω της μάσησης σκληρών τροφών.

Ο Κάριερ επισημαίνει ότι η ενίσχυση των ευπαθών περιοχών του κρανίου συνέπεσε με την αλλαγή των αναλογιών του χεριού έτσι ώστε να μπορεί να κλείσει σε γροθιά και να χρησιμοποιηθεί ως όπλο.

Συνδυασμός με την εξέλιξη των αναλογιών του χεριού

«Αν πράγματι η εξέλιξη των αναλογιών του χεριού σχετιζόταν με την εξελικτική επιλογή για μαχητική συμπεριφορά, θα περίμενε κανείς ότι ο κύριος στόχος, το πρόσωπο, θα περνούσε από εξελικτικές μεταβολές ώστε να προστατεύεται από τις γροθιές» λέει ο βιολόγος.

Απορρίπτει, τέλος, την ιδέα ότι ο άνθρωπος έγινε βίαιος λόγω του πολιτισμού, μια ιδέα που βασίστηκε στον γάλλο φιλόσοφο Ζαν-Ζακ Ρουσσώ, σύμφωνα με τον οποίο οι μακρινοί μας πρόγονοι ήταν «ευγενείς άγριοι».

«Αυτό που δείχνουν οι έρευνές μας», λέει ο Κάριερ, «είναι ότι πολλά από τα ανατομικά χαρακτηριστικά των ανθρωποειδών πιθήκων και των προγόνων μας [...] πράγματι αυξάνουν τη μαχητική ικανότητα», και επομένως εξελίχθηκαν για ξύλο.

Βαγγέλης Πρατικάκης

Πηγή: tovima.gr